Tėvynė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

No. 36 | Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1108, Act of October 3, 1917, Authorized June 27, 1918 | New York, N. Y., Rugsėjo-September 7, 1951 | Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879 | Vol. XXXXII

Vasarinėse Gegužinėse Kalbinkite Lietuvius Rašytis į SLA

Br. Butrimas

KIEK KAINUOS ISPANIJA?

Paskutiniu metu Ispanija vėl pasirodė tarptautinės politikos dėmesio centre. Kaip žinoma, JAV pradėjo su Ispanija politines derybas dėl laivyno ir avio bazių. Ir šiuo opiu reikalu populiarusis NEWSWEEK pateikia savo korespondento išsamų straipsnį, kurio minčių dalį čia perduodu ir TĖVYNĖS skaitytojams.

Politinė padėtis. "Amerika yra musų vienintelė viltis" — taip dažnai pareiškia amerikiečiui žurnalistui gatvėje sutiktas ispanas-darbininkas. Tai parodo ispanų didelę politinę apatiją. Nors Ispanijoje yra žymiai blogiau, negu Prancuzijoje, tačiau prieš vyriausybę čia mažiau burnojama, nors ir Franco jau neturi to masių pasitikėjimo, kuriuo jie galėjo anksčiau didžiuotis. Vienok, parlamentinė demokratija, greičiausiai, padalintų kraštą į dvi stovyklas, neatnešdama reikalingo sprendimo. Šitai žymiai palengvintų komunistų įsigalėjimą, kurių dabar yra apie 200,000 ir su jais Franco beveik visai nesiskaito.

Atrodo, kad kaip Bažnyčia, taip armija labai norėtų, kad Franco atstatytų monarchiją, leisdamas, bent šiek tiek opozicinės veiklos parlamente. Aišku, kad opozicija butų palanki Franco režimui, bet ji galėtų grįsti kelią tolimesnėms laisvėms. Nors ir atrodė, kad Franco linkęs flirtuoti su monarchistais, tačiau sosto įpėdinio nepaprastas užsispyrimas, neatsisakyti savo sunaus naudai (tik 13 metų amžiaus), sugriovė visas monarchistų viltis. Pagal konstituciją princas Juan Carlos galėtų užimti sostą, sulaukęs tik 30 metų, o tai įvyktų tik 1968 m., kai Franco pasiektų 68 metų ir butų jau "pasirengęs" atsistatydinti.

Vienok visas kleras stovi vieningai už Franco pečių, kuris, pagal vieną britų diplomatą, turįs savo privatų telefono laidą net į dangų... Neužmirškime, kad net vyskupų skyrimą prižiuri pats Franco.

Anksčiau stipri Falanga, šiuo metu nustoja savo reikšmės, kai Franco vis labiau ieško šiltesnių santykių su Amerika.

Ekonominė tuštuma. Ispanai laukia, kad už karines bazes JAV mokėsianti ekonominės pagalbos forma. Franco tiki, kad jo bazės yra Pentagonui labai svarbios, tad ir kaina žada buti nežema. Antra, Ispanijos vyriausybė norėtų gauti savo rušies "reparacijas", už nuostolius, kuriuos sudarė kraštui ekonominis boikotas.

Kai kurie JAV pareigunai yra nurodę, kad Ispanija pasiulysianti 2,000,000,000 dolerių ekonominių ir karinių mokėjimų planą pagal kurį ji gautų: a) pramonės sumodernimui — $450,000,000; b) žaliavoms pirkti — $120,000,000; žemės ukio padargams— $150,000,000; kviečiams, trašoms ir pašarui — $200,000,000; keliams ir geležinkeliams — $650,000,000; ir karinėms jėgoms — $500,000,000.

Tačiau iš privačių Ispanų šaltinių patirta, kad Ispanija pasitenkintų $1,500,000,000,— parama, iš kurių armijai butų skirta bent $300,000,000.— Pažymėtina, kad į šias sumas visiškai neįtraukta statybos ir karinių bazių modernimo išlaidos. Tad suprantama, kad JAV pareigunai yra nepaprastai susirupinę grandioziniais Franco krašto atstatymo planais.

Nors Ispanija yra žemės ukio kraštas (90% apdirbamos žemės), tačiau ispanai labai norėtų, kad butų padidinta jų krašto pramoninė galia. Apie Ispaniją ir ispanus Amerikos ambasadorius Griffin kartą pareiškė: "Pirmiausia reikia pamaitinti žmones!"

Žemės ukio sistema labai panaši į tą už "Geležinės uždangos". Mat, vyriausybė nusprendžia kas turi butį kasmet sodinama ir sėjama ir kuria kaina ir kiek gėrybių atiduodama valdžiai. Už normų neišpildymą gresia aukštos piniginės baudos.

Prie visų nelaimių dar prisidėjo kelerios žiaurios sausros, ir trąšų trukumas, atėmę Ispanijai apie 5,000,000 akrų žemės, nes trąšoms pirkti užsieniuose nėra pinigų. **O maisto trukumas, dėl žemės nustojimo, ir prisideda prie tautinio pajėgumo smukimo.**

Kur butų JAV bazės? Aviacijai Ispanija siulanti Madrido ir Barcelonos aerodromus, o karo laivynui — Cadiz, Kartagenos, El Ferrol uostus ir Kanarų salas. Bet Pentagonas esą paruošęs šį planą:

1. **aviacijos bazės** — su mažiausia 8,000 pėdų bėgimo takais — Bilbao, Vigo, Cadiz, Seville, Barcelona ir Madridas. Be to ispanų Maroke prie Villa Cisneros turi buti parengta didžiausia pasaulyje bombanešių bazė. Taip pat Maroke turį buti apie 11 taktinių aerodromų;

2. **laivynui,** Balearų salos yra numatyta perengti kaip didžiulis oro ir karo laivyno atramos taškas, kuris tarnautų ir kaip JAV Vidužemio laivyno tiekimo depo.

Už šiuos svarbius reikalus kol kas vyksta už uždarų durų atkaklios grumtynės, nes, nors ir Franco Ispanijai labai reikalinga JAV parama, tačiau mes matėme, kad per šešerius pokario metus jų išdidumas nebuvo daug palaužtas. Ispanija šiuo metu žino savo vertę.

KAS BUVO SUSIVIENIJIMO ĮKURIMO INICIATORIUM?

Rašo *J—S*

Kai kas mano, kad SLA įkurėju buvo Jonas Šliupas, bet tai dar nėra faktas, kadangi Šliupui dar Europoj gyvenant, Amerikoj lietuviai jau organizavosi į pašalpines draugijas, parapijas, ir rupinosi kuom tai daugiau. Dar 1883 metais tulas Antanas Jurgelaitis, vilkaviškietis, iš Springfield, Ohio, rašė Dr. Basanavičiaus "Auszroj" (No. 2), kad šiaurinėj Amerikoj (USA) buvo 15-20,000 lietuvių, turėjo jau kelias pašalpines draugijas, tris lietuviškas parapijas su kunigais lietuviais, tarėsi leisti lietuvišką laikraštį, ir dar ką tokio svajojo. Jie prašė "Auszrą" patarpininkauti, kad Europos lietuviai korespondencijos keliu susiartintų su Amerikos lietuviais ir pasitardami bendrai veiktų savo tautos (giminystės) ateičiai. Jo prašymą "Auszra" turbut neišpildė, nes ji turėjo kitą tikslą aprupinimui savo tautiečių Europoj, o antra, Europos lietuviai tada apie kokią tai Ameriką ir joje svajojusius lietuvius, beveik nieko nenusimanė. Turbut todėl vėliau ir Kudirkos "Varpas" ne vieną sykį Amerikos lietuvius pašiepė, o dar vėliau tą patį darė ir Kauno kunigas Tumas-Vaižgantas.

Tokiu budu matome iš aukščiau minėto Jurgėlaičio laiško, kad Amerikoj lietuviai organizavimosi reikalu rupinosi ir tam reikalui veikė kiek galėjo, dar prieš Šliupo atvykimą Amerikon.

Jonas Šliupas

Jonui Šliupui negalima nepripažinti nuopelnus Amerikos lietuvių dvasios gaivinimo atžvilgiu. Mažojoj Lietuvoj Vokietijos valdžios persekiotas, Amerikon jis atvyko 1884 metais. Kaipo naujokas, jis negalėjo taja pačia diena įsilieti svetimos šalies gyveniman ir jo sistemon, tačiau jis greitai pamatė čia gyvenusių lietuvių tamsumą ir nuo kulturos atsilikimą. Jam labai rupėjo, kodėl lietuviai negalėtų kulturiškai stovėti aukščiau, panašiai kaip stovėjo kiti Europos emigrantai: germanai, skandinavai, slavai ir tt. Jis išsiaiškino, kad lietuviams kulturiškai pakilti kelią pastoja jų pačių tamsumas, kurio užkariavimui reikalinga apšvieta, su mokslo pagelba, ir tam jis ėmėsi veikti. Dėja, jo tikslui dirva buvo dar neišdirbta ir laikas nepribrendęs, kadangi lietuvių didžiuma nebuvo pratusi prie rašto, o kita dalis rašto ir visai nepažinojo. Iš to suprantama, kad taip dalykams stovint, apšvietą ir mokslą skiepyti tokiems žmonėms sunku ir net neįmanoma.

Bet jis matė, kad likimo atstumtuose šiauduose yra šiek-tiek ir sveikų grudų, kad tarp tamsumo gludinčių žmonių, yra dar šiek-tiek ir žmonių su sveikomis nuomonėmis, su kuriais galima kalbėtis ir tartis viename ir kitame reikale. Tokiu budu jam pavyko New Yorke susirasti burelį savo tautiečių su šviesesnėmis nuomonėmis, kurie susitarė sudėtinėmis jėgomis leisti lietuvišką laikraštį užvardintą "Lietuwiszkas Balsas", o jį redaguoti pavedė Jonui Šliupui.

Tokiu budu Šliupas tapo redaktorium, tik jis nebuvo tokiu kaip tuli šiandieniniai lietuviški redaktoriai, kurie į viską žiuri iš labai aukštai ir mano esą neklaidingi. Jis vargo ir su vargu grumėsi. Kas matė Šliupo atvaizdą iš jo redaktoriavimo laikų, apiplyšusiuose drabužiuose, tas aiškinimų nereikalaus. Be to, sykį Brooklyne (Draugelio salėje) jis laikraštininkams pats pasakojo apie tą savo vargą, kaip redaktoriaujant jam reikėjo save apsiliuobti, laikraštį prirašyti, raides rankomis sustatyti ir suveržus jas formose, tas formas reikėjo ant pečių užsidėjus per tris blokus nešti į svetimtaučių spaustuvę, kur laikraštį atspausdinus, viską vėl ant pečių reikėjo parsigabenti, raides išskirstyti, ir vėl viską dirbti iš naujo.

(Bus daugiau)

Buvęs SLA Garbės Narys

DR. JONAS ŠLIUPAS

Ruoškitės Didesniam Vajaus Darbui

Jau praėjo Darbo Dienos šventė ir atėjo vėsesnis oras. Žmonės, kurie vasaros karštame ore buvo išvykę iš miestų į pajurius, ukius ar kitas patogias vietas atostogas praleisti ir pasisemti energijos rudens ir žiemos darbams, grįžta į miestus prie savo kasdieninių pareigų, kurias trumpam laikui buvo apleidę.

Musų organizacijos kuopų išrinktieji organizatoriai irgi atostogavo, bet daugelis jų ir atostogų metu, kiek aplinkybės leido, verbavo nepriklausančius lietuvius į Susivienijimą ir didino jo šeimos narių skaičių. Dėka tų nenuilstančių musų veteranų, ir visaros karštame ore narių skaičius padidėjo.

Dabar, kada oras atvėsta ir diena už dienos bus patogesnės sąlygos darbui, mes prašome gerbiamuosius organizatorius energingiau imtis darbo ieškant prospektų ir stengtis kuodaugiausia lietuvių ir lietuvaičių įrašyti į musų brolišką apdraudos ir pašalpos organizaciją, kad dabar einantį vajų padaryti tikrai sekmingu. Jųs mieli organizatoriai per daug metų dirbote ugdydami Susivienijimą, tad padirbėkite ir dabar, nes Jųs esate tos nenuilstančios bitelės, nuo kurių priklauso vajaus pasekmingumas.

Mes prašėme Jus dirbti praeito vajaus metu ir Jųs mus nesuvylete, tad esame tikri, kad nesuvilsite ir šio vajaus metu — padarysite jį sekmingu. Kuo daugiau lietuvių priklausys Susivienijime, tuo jis bus stipresnis ir galės daugiau pagelbėti ne tik savo nariams, bet ir visiems geros valios lietuviams.

Vajaus Organizatorių Prirašyti Nauji Nariai

Tautos Stiprinimo Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Vajaus kreditams kuopų organizatoriai yra prirašę naujų narių kaip žemiau yra nurodyta. Naujai prirašytų narių skaičius yra papildomas kas savaitė gaunamais organizatorių daviniais.

Nuo pradžios vajaus kuopų organizatoriai prirašė čia paduotą naujų narių skaičių.

ORGANIZATORIŲ VARDAI	Nauji nariai	Užrašyta apdrauda
J. Aymanas, 38 kp., Brooklyn, N. Y.	37	$25,500
A. Laurutanas, 63 kp., Chicago, Ill.	24	24,000
P. Kučinskas, 352 kp., Detroit, Mich.	24	22,500
K. P. Deveikis, 301 kp., Cicero, Ill.	22	16,500
K. Katkevičienė, 134 kp., Chicago, Ill.	21	14,250
J. Gedmintas, 308 kp., Brooklina, Mass.	17	12,000
P. Gribienė, 217 kp., Chicago, Ill.	16	8,250
F. Šugdinienė, 87 kp., Omaha, Nebr.	15	12,700
M. Pauparas, 196 kp., Chicago, Ill.	14	11,500
A. S. Trečiokas, 245 kp., Newark, N. J.	11	11,000
K. Mačiukas, 260 kp., Chicago, Ill.	11	7,000
O. K. Biežienė, 134 kp., Chicago, Ill.	10	7,500
B. Keblaitienė, 352 kp., Detroit, Mich.	10	6,500
J. Radzevičius, 66 kp., Ansonia, Conn.	5	4,000
A. D. Kaulakis, 44 kp., Miami, Florida	5	4,000
D. Jurijonas, 196 kp., Chicago, Ill.	5	2,500
P. Mačys, 38 kp., Brooklyn, N. Y.	5	1,750
A. Justine, 185 kp., East Chicago, Ind.	4	3,000
O. Miliauskienė, 115 kp., Wilkes Barre, Pa.	4	3,000
M. Zorskiutė, 207 kp., Manchester, Conn.	4	2,250
G. Kvietkus, 242 kp., Brooklyn, N. Y.	4	2,000
J. C. Diokas, 315 kp., Hudson, N. Y.	4	1,500
M. Simonaitis, 196 kp., Chicago, Ill.	4	1,500
G. B. Dargis, 353 kp., Pittsburgh, Pa.	3	3,000
M. Jurgeliunienė, 17 kp., Brockton, Mass.	3	2,250
K. Karosas, 136 kp., Cleveland, Ohio	3	2,000
SLA 126 kuopa, New York, N. Y.	3	1,750
G. Klim, 248 kp., So. Norwalk, Conn.	3	1,500
G. Carsok, 60 kp., Grand Rapids, Mich.	3	1.500
Z. Jankauskas, 135 kp., Philadelphia, Pa.	3	1,400
A. Daukentis, 87 kp., Omaha, Nebr.	3	1,250
M. Girdziuvienė, 159 kp., Collinsville, Ill.	3	450
J. Zapolis, 122 kp., Chicago, Ill.	2	2,000
H. Katrick, 342 kp., Easton, Pa.	2	2,000
V. I. Radville, 194 kp., Roxbury, Mass.	2	2,000
J. M. Tumavičienė, 328 kp., Jamaica Plain, Mass.	2	1.500
A. Ramanauskas, 211 kp., Mahanoy City, Pa.	2	2,000
A. M. Praškevičius, 14 kp., Cleveland, Ohio	2	1,000
J. N. Troskey, 371 kp., Cambridge, Mass.	2	1,500
A. Šimkunas, 14 kp., Cleveland, Ohio	2	1,000
A. Kaulakis, 36 kp., Chicago, Ill.	2	1,000
K. Seniunas, 42 kp., Grand Rapids, Mich.	2	1,000
A. Bartweck, 168 kp. Stamford, Conn.	2	1,000
J. A. McShane, 216 kp., Erie, Pa.	2	1,000
J. Stačiokas, 153 kp., Du Bois, Pa.	2	1,000
J. Dulkis, 101 kp., Paterson, N. J.	2	650
P. Grigas, Jr., 12 kp., Nanticoke, Pa.	2	500
J. Vasiliauskas, 365 kp., So. Boston, Mass.	1	2,000
J. Glozer, 262 kp., Waukegan, Ill.	1	1,000
S. Malčiauskas, 273 kp., Hammond, Ind.	1	1,000
A. Balsienė, 18 kp., Westville, Ill.	1	1,000
E. Juskevičius, 6 kp., Plymouth, Pa.	1	1,000
J. M. Bučinskas, 50 kp., Binghamton, N. Y.	1	1,000
S. Mockus, 43 kp., So. Boston, Mass.	1	500
J. K. Alekna, 136 kp., Cleveland, Ohio	1	500
A. Simanaviče, 214 kp., St. Louis, Mo.	1	500
F. Petraitis, 125 kp., Melrose Park, Ill.	1	500
A. L. Pikiel, 73 kp., Pittsburgh, Pa.	1	100
D. Preidis, 273 kp., Hammond, Ind.	1	500
A. Zienienė, 62 kp., Lorain, Ohio	1	500
A. Maliauskas, 299 kp., Rumford, Me.	1	500

S.L.A. Vasarnamio Remontas Baigtas

Atostogininkų ir Svečių Patogumui Įtaisyta Persirengimo Kambarys ir Lietaus Maudynė

Susivienijimo vasarnamį kambariai įrengti svečių apsistojimui birželio mėnesio pabaigoje, bet visas remontas nebuvo baigtas. Prieš pat formalį atidarymą, tai yra rugpiučio mėn. 19 dieną visas remontas baigtas. Rusys (sklepas) gražiai ištaisytas ir jame padaryta kambarys pokyliams, kuriame gali sutilpti iki 40 asmenų. Dabar Susivienijimo nariai, atvažiavę iš tolimesnių miestų didesniam skaičiui ir norėdami draugiškai viename kambaryje praleisti liuoslaikį bei turėti pokylį, galės tai padaryti. Taipgi ir nenariai, ypač praėjus vasaros šiltam orui, didesniais buriais atvykę į Atlantic City, Susivienijimo vasarnamį galės suruošti pokylį draugiškam pasikalbėjimui ir tyrame ore laiko praleidimui. Susivienijimo vasarnamio durys atdaros visiems lietuviams.

Atostogininkų ir Svečių Patogumui

Nežiurint to, kad prie Susivienijimo vasarnamio lauke yra lietaus maudynė (iš viršaus bėgantis vanduo), geresniam patogumui, rusyje įtaisytas kambarys persirengimui ir tokia pat maudynė (shower). Taigi dabar, nors ir trumpam laikui atvažiavę svečiai, kurie myli maudytis, galės rusyje persirengti ir maudymosi rubais eiti į juras, nes vasarnamis yra ant pat jurų kranto. Kitą tokią patogią vietą sunku butų surasti Atlantic City kurorte.

Prezidentas atidarys Konferenciją

Iš Washingtono pranešama, kad prezidentas Trumanas atidarys San Francisco konferenciją taikos sutarčiai pasirašyti su Japonija.

Tėvynė

The Lithuanian Weekly
PUBLISHED EVERY FRIDAY
By the Lithuanian Alliance of America

M. LEO VASIL
Editor

Dr. M. J. VINIKAS
Manager

YEARLY SUBSCRIPTION RATES
In the United States $3.00
To Foreign Countries $4.00

307 West 30-th Street,
New York 1, N. Y.
Tel.: LAckawanna 4-5529

—o—

Susivienijimo kuopų skubūs pranešimai turi buti prisiųsti ne vėliau savaite laiko prieš laikraščio išleidimą.

Keičiant adresus butinai paduokite zono numerį.

PASTABOS

Rašo M. L. V.

Kaesongo derybos antru kartu nutrauktos

Vos prasidės deryboms Kaesongo mieste sustabdymui karo veiksmų Korėjoje, komunistų ginkluoti kariai pasirodė netoli Kaesongo miesto ir tuomi salaužė abiejų pusių — sąjungininkų ir komunistų karo vadų padarytą sutartį, kad Kaesongo miestas ir jo apylinkė bus neutrali zona pasitarimų metu. Dėl šios priežasties derybos buvo nutrauktos.

Derybas atnaujinus ir einant pasitarimams, komunistai paleido gandą, kad buk sąjungininkų lėktuvas skraidęs virš Kaesongo miesto ir šaudęs komunistų vadų namo apylinkėse, tačiau patys komunistų vadai tokio lėktuvo nematė, o tik, pagal komunistų tvirtinimą, gyventėjai girdėjo lėktuvą skraidant ir gali buti liudininkais. Dėl šios priežasties antru kartu derybos nutrauktos. Ar jos bus atnaujintos ir kaip greitai, rašant šiuos žodžius negalima pasakyt, tas priklausys nuo sąjungininkų vyriausiojo vado generolo Ridgway, kuomet jis ištirs ar ištikrųjų sąjungininkų lėktuvas skraidė virš Kaesongo miesto, kaip komunistai tvirtina.

Greičiausia, kad tas lėktuvas buvo pačių komunistų tiksliai pasiųstas, kad sudarius priežastį paliaubų deryboms antru kartu pertraukti. Jog visam pasauliui yra žinoma, kad komunistai eina į visokius pasitarimus ne tam, kad gero padaryti, bet triukšmą kelti ir darbui trukdyti.

★

Atvyko Sovietų Sąjungos delegacija iš 32 asmenų

Rugpiučio 29 dieną Amerikon atvyko Sovietų Sąjungos delegacija iš 32 asmenų dalyvauti San Francisco konferencijoj Japonijos taikos sutarties pasirašymui. Delegacijai vadovauja Gromyko, pagarsėjęs su savo veto J. Tautų Organizacijos posėdžiuose. Jis išlipęs iš laivo pareiškė, jog esąs pasirengęs pasiulyti naujų sumanymų prie Japonijos taikos sutarties. Pagal Gromyko pareiškimą, tie jo pasiulymai bus naudingi Japonijai ir Azijai.

Kokie tie jo "naudingi" pasiulymai, jis nepasakė, bet žinant jo elgesį JTO ir Paryžiaus konferencijoje, reikia manyti, kad jis trukdys konferencijos dienotvarkės darbus ir, pagal savo įprotį, kels triukšmą konferencijoje.

★

Iš kalėjimų paleido 400 politinių kalinių

Ispanijos diktatorius Franco, kuris prieš kelis metus pripildė kalėjimus savo idėjiniais priešais, dabar dovanoja jiems bausmes. Jis paleido iš kalėjimų 400 polit. kalinių.

SLA Reikalai ir Veikla

Padėka Newyorkiečiams Nuo SLA Ketvirto Apskričio

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje ketvirto apskričio gegužinė įvyko rugpiučio mėn. 5 dieną, Linden Parke, Union City, Conn. Malonu buvo matyti, kad apie gegužinę daug kas TĖVYNĖJE parašė, tai dabar lai man bus leista per TĖVYNĘ pareikšti padėkos žodį Jums broliai newyorkiečiai.

Mes labai įvertinam Jusų tokį skaitlingą pasirodymą Susivienijimo ketvirto apskričio gegužinėje. Tai pirmas tokis Susivienijimo ketvirto apskričio istorijoje, kad net 3 autobusai pilni svečių pribuvo iš New Yorko, tad varde Susivienijimo Lietuvių Amerikoje ketvirto apskričio tariu širdingą ačiu! Taipgi didelė padėka priklauso broliui K. J. Paulauskui ir biznieriui J. Baltaičiui už pasidarbavimą, o taipgi visiems svečiams ir viešnioms. Ačiu broliui Paulauskui ir TĖVYNĖS redaktoriui M. L. Vasil už garsinimą apskričio gegužinės per TĖVYNĘ. Dar noriu tarti širdingą ačiu TĖVYNĖS redaktoriui M. L. Vasil už pasakytą gražią kalbą gegužinėje, o taipgi ir visiems kalbėtojams.

Baigdamas dėkoju visiems darbininkams ir svečiams, kas tik kuo nors prisidėjo padaryti šią ketvirto apskričio gegužinę gražia ir pasekminga.

Juozas Radzevičius,
SLA 4 apskr. vice pirm.
ir gegužinės rengėjas.

SUSIVIENIJIMO KUOPŲ VEIKLA

SLA 134-ta Moterų Kuopa, Chicago, Ill.

Šios kuopos pastarasis susirinkimas buvo skaitlingas ir našus gražiais sumanymais. Taipgi buvo priimta kelios naujos narės ir Pranė Aleknaitis persikelianti iš SLA 129 kuopos.

Rengiama Gegužinė

Gegužinės Rengimo Komisijos narės: S. Ladigienė, E. Vertelkienė, J. Krišchunienė ir M. Cohn išsamam pranešime įrodė, jog visu stropumu rengiasi linksmai gegužinei, **rugsėjo 16 dieną, Liepos sode,** prie 82 ir Kean gatvių. Pradžia 12 valandą, pabaiga vėlumoje. Čia bus skanių valgių, gėrimų ir daugybė labai vertingų gražių dovanų aukautų: p. J. Krischunienės, p. P. Senulienės, p. O. Biežienės, p. E. Veztelkienės, p. O. Kondrotienės ir kitų.

Šokiams gros mėgiamasis J. Pajaujo orkestras.

Nuoširdžiai kviečiame visus atsilankyti.

Nepaprasta Staigmena

Susirinkiman atvykęs Centro daktaras S. Biežis pateikė platų pranešimą naujai išrupintų-įvykdintų Chicagos ir apylinkių SLA nariams naudų; taipgi įteikė tam tikras korteles, su kuriomis nariai gali gauti:

1) Namie gydantės, kai yra reikalas su mažu ar visai be užmokesčio biedniemsiems profesionalės gailestingos seselės patarnavimą.

2) Geresniam sveikatos patikrinimui (jei yra reikalas) pasitarus su savo gydytoju X-ray savo plaučių ir širdies atvaizdus visai nemokamai.

3) Sekamose lietuvių aptiekose nuolaidas nuo reguliarių kainų ant visokių vaistų ir kitokių reikmenų:

J. & J. Azukas Pharmacy, 2557 W. 69-th Street.

Chesta Pharmacy, 4143 So. Archer Avenue.

Shimkus Pharmacy, 3301 So. Halsted Street.

Vilimovitz Pharmasy, 10652 So. Michigan Avenue.

4) Sekamose lietuvių rakandų krautuvėse nuolaidos ką tik jose pirksite.

Progress Furniture Co., 3222 So. Halsted Street.

Progress Furniture Co., 4183 So. Archer Avenue.

Iš šio pranešimo visoms buvo aišku, kad šiam naujam įvykdymui daug rupestingų nuoširdžių pastangų padėjo gerbiamas Dr. S. Biežis, už ką jam (minėtam susirinkime) sukelta padėkos ir įvertinimo ovacijos. Nes tikrai, kol kas tokių nariams naudų neturi nei viena lietuviška organizacija. Po to buvo keliems desėtkams narių išdalintos tomis gerovėmis naudotis tam tikros kortelės. Ir dabar iš daugelio narių, kurios tomis teisėmis naudojasi girdisi didelis pasitenkinimas, ir ne viena sako, jog tokiu budu pirkdamas sutaupiusi net virš savo SLA metinių duoklių.

Garbė viršui išvardintiems lietuviams biznieriams už taip gražų pavyzdingą kooperavimą su musų didžiule SLA organizacija. Geriausio pasisekimo Jums visiems!

Lai buna SLA narių širdyse įvertinimas ir dėkingumas gerb. Dr. S. Biežiui už taip gražias pastangas!

K. Katkevičienė.

Detroit, Mich.

SLA 352 Kuopos Veikla

Rugpiučio 5 dieną įvyko S. L. A. 352 kuopos mėnesinis susirinkimas. Kaip visados, taip ir šį kartą susirinkimas buvo ramus, tai tvarkingai atlikti visi kuopos reikalai.

SLA Emigrantų Fondui aukų surinkta $5.54. Po $1.00 davė D. B. Brazis ir p. Vainonis, smulkių surinkta $3.54, parinko p-lė Laima Ambraziejutė, visai jaunutė mergaite, ir tik tą dieną priimta į SLA kaipo nauja aplikantė.

Organizatorius P. Kučinskas prirašė 8 naujus narius.

Praeitą mėnesį buvo 3 ligoniai, kurie visi pasveiko.

Nauji ligoniai: A. Kuklierius ir dr. J. Sims. Dr. Sims liepos 25 dieną pasidavė operacijai. Jis yra vienintelis akių daktaras didmiestyje Detroite. Medicinos daktarų turime keletą.

Kuopos finansų sekretorius A. Valuckas, pateikė pusmetinį raportą. Pajamų per pirmus 6 mėn. buvo $6,243.59, Centrui pasiųsta $5,945.95, kuopos reikaluose išmokėta $511.34. Viso išmokėta per 6 mėnesius $6,457.29, nedateklius $213.70. Jis įvyko del to, kad š. m. sausio mėn. išmokėta kuopos valdybos nariams algos už 1950 metus virš $200.00 ir nupirkta adding mašinėlė finansų sekretoriui už $92.00. Kadangi kuopoje yra daugiau 500 narių, tai adding mašinėlė suteikia didelę pagalbą finansų sekretoriui.

Padėka Ksaverui ir Stasytei Semaškams

Marytė Overaitienė taria širdingą padėką ponams Semaškams, už užuojautą ir suraminimą per Radio Valandą Baltic Melodis, jos gimimo dienoje.

Mirė Agota Ona Johnson (Januškevičienė-Vaičaitytė)

Rugpiučio 1 dieną, 8:10 valandą ryte, atsiskyrė iš gyvųjų tarpo, o kartu ir iš SLA 352 kuopos Agota Ona Johnson (Januškevičienė-Vaičaitytė). Palaidota rugpiučio 4 dieną su bažnytinėmis apeigomis Holy Cross kapinėse šale savo vyro, kuris mirė prieš 9 metus. SLA 352 kuopa pagerbimui velionės nupirko gražų gyvų gėlių bukietą, o laikytame kuopos susirinkime rugpiučio 5 dieną visų narių atsistojimu pagerbta. Velionė buvo dar tik 58 metų amžiaus, Amerikoj išgyveno 40 metų, prie SLA priklausė 25 metus.

Kadangi velionė neturėjo artimų giminių, tai laidojimu rupinosi jos sesers duktė su savo vyru pp. Kadvenai, taipgi laidotuvių direktorius D. B. Brazis sąžiningai patarnavo liudesio valandoje.

Velionė Agota Ona Johnson gimus Žeglių kaime, Griškabudžio valsčiaus, Šakių apskr. SLA 352 kuopa reiškia gilią užuojautą likusiems giminėms bei draugams.

Agota, ilsėkis ramiai laisvoje Amerikos žemelėje.

J. Overaitis,
SLA 352 kuopos koresp.

Toronto, Canada

Iš Musų Kuopos Veiklos

Susirinkime, kuris įvyko rugpiučio 13 dieną, parengimų komisija raportavo, kad kuopa turės pelno iš surengto pikniko.

Buvo nusiskundimų, kad taip vadinami "butlegeriai" ne tik kad gadina ar geriau pasakius mažina rengėjams pajamas, bet dar pridaro visokių nemalonumų nugirdę svečius.

Nuo tokių "geradarių" ateityje rengėjai turės apsisaugoti.

Organizatorius J. Yokubynas visiems susirinkime dalyvavusiems nariams išdalino dovanas, kurias parvežė iš Atlantic City. Tie kurie patingėjo į susirinkimą ateiti, tegul dabar gailisi.

Pabaigoje buvo nutarta vėl grįžti prie sekmadienių susirinkimų. Sekantis susirinkimas įvyks rugsėjo 9 dieną, toje pačioje vietoje kaip ir visuomet.

Šis Tas Apie SLA Namą

Nors aš jau susirinkime buvusiems nariams papasakojau kaip buvo malonu atostogas praleisti tame garsiame Amerikos kurorte, bet čia nors dalinai ir su didesniu skaičium SLA narių ir bendrai lietuviais noriu pasidalinti mintimis.

Kiek man teko patirti, tai labai maža dalis lietuvių (net ir Amerikoj gyvenančių) yra buvę Atlantic City mieste.

Atlantic City miestas yra ant salos. Nors susisiekti galima traukiniais ir busais, bet reikia važiuoti kokia 10 mylių per žemumas kur nėra nei trobesių, nei nieko kito, tik išpilti keliai. Įvažiavus į miestą greitai pastebi jo švarą. Fabrikų ir jokių didesnių įmonių mėra. Vešbučių daugybė. Galima sakyt kiekvienas namas yra savos rušies viešbutėlis.

Pliazas gražus ir tęsiasi apie 12 mylių, visu pliazo ilgiu vietomis ant stulpų iškeltas pasivaikščiojimo tiltas, kurį angliškai vadina boardwalk.

Ant šio boardwalk, kuris yra pusėtinai platus "spacieruoja" tarp kitų ir gražiausių merginų kojos?... Čia vasaros atostogas praleisti suvažiuoja turtingiausi Amerikos žydai, kurių čia nuošimtis labai didelis.

Prie šio garsaus boardwalk yra SLA namas. Įrengtas moderniškai ir yra negėda bile svečią užsikviesti ir parodyti tą busiantį lietuvybės centrą. Noriu dar pridurti, kad oras Atlantic City yra ir žiemą šiltas, vanduo smarkiai surus ir kai kuriems ligoniams stačiai stebuklus daro.

Susivienijimo nariai ir bendrai lietuviai turėtų tikrai susidomėti ta lietuviška įstaiga ir važiuoti ten atostogas praleisti. Man patiko, todėl aš rekomenduoju ir kitiems! S. L. A. vadovybei esu labai dėkingas už suteiktą malonumą.

J. Yokubynas.

So. Boston, Mass.

Svarbus Pranešimas SLA 188 Kuopos Nariams

Verčiant asmeniškoms aplinkybėms, prof. B. F. Kubilius rezignavo iš SLA 188 kuopos finansų sekretoriaus pareigų, kurias jis ėjo apie keturiolika metų. SLA 188 kuopos nariai savo susirinkime, kuris įvyko šių metų rugpiučio 25 dieną, vienbalsiai išrinko sekretorium Vladą Balčių, kuris yra tos kuopos geras narys ir uolus darbuotojas, per daug metų buvo šios kuopos užrašų sekretorium ir veikėju. SLA 188 kuopos nariai linki jam geros sveikatos ir sekmingai vesti jos reikalus!

Visais kuopos reikalais kreipkitės pas finansų sekretorių sekančiu antrašu: Walter Balchas, 110 P Street, So. Boston 27, Mass.

SLA 188 Kuopos Valdyba ir Nariai.

Ansonia, Conn.

SLA Kuopos Susirinkimas

SLA 66 kuopos susirinkimas įvyks rugsėjo mėn. 9 dieną, 2:30 valandą po pietų, Lietuvių Bažnytinėje svetainėje. Visi nariai ir visos narės malonėkite dalyvauti susirinkime ir užsimokėti savo mėnesines duokles, kad neliktumet suspenduoti.

J. Radzevičius,
SLA 66 kuopos sekr.

Chicago, Ill.

SLA Kuopos Susirinkimas

SLA 217 kuopos susirinkimas įvyks sekantį sekmadienį, rugsėjo 9 dieną, 2:30 valandą po pietų, Pučio svetainėj, 2540 West 69 Street.

Butinai visi nariai ir visos narės dalyvaukite, nes po dviejų mėnesių atostogų, susidarė daug kuopos įvairių reikalų, kuriuos šis susirinkimas turės apsvarstyti, taipgi kurie pasilikę su mokesčiais, galės užsimokėti.

Taip pat kiekvienas atsilankęs į šį susirinkimą gaus po dovanėlę, kurią parvežė p. P. Gribienė iš Atlantic City.

SLA 217 Kp. Valdyba.

So. Boston, Mass.

SLA 308 ir 328 Kuopų Susirinkimas

Rugsėjo mėn. 8 dieną (šeštadienį), 7 valandą vakare, Sandaros svetainėje, 124 F Street, So. Bostone, šaukiamas abiejų SLA 308 ir 328 kuopų narių susirinkimas. Bus aptariami svarbus abiejų kuopų reikalai. Nariams, kuriems yra atėjęs laikas mokėti už apdraudą mokesčius, turės progos sumokėti.

Kadangi tą dieną yra Tautos šventė (rugsėjo 8), tat norime ją prisiminti ir tinkamai paminėti. Tai dienai pritaikintą pranešimą padarys SLA 308 kuopos pirmininkas prof. V. Čepas.

Abiejų kuopų Valdybos nuoširdžiai kviečia visus apsilankyti, ypač naujai įstojusius narius, kurie turės progos susipažinti su senaisiais nariais ir artimiau susipažinti su musų organizacija.

SLA 308 ir 328 Kuopų Valdybos.

Susivienijimo Kuopų Vasariniai PARENGIMAI

Springfield, Ill. — Susivienijimo 275 kuopos gražus piknikas įvyks šių metų rugsėjo 9 dieną, Fair Grounds Recriation Building. Pradžia 12 valandą dieną. Kuopos nariai ir visi lietuviai ir lietuvaitės kviečiami dalyvauti piknike.

—o—

St. Louis, Mo. — Susivienijimo 214 kuopos metinis balius įvyks šių metų rugsėjo 29 dieną, šeštadienio vakare, Lenkų Svetainėje, 1940 Čass Avenue. Rengėjai prašo visus narius jau dabar pradėt rengtis baliui ir jame dalyvauti.

—o—

Chicago, Ill. — Susivienijimo 134 moterų kuopos gegužinė įvyks rugsėjo mėn. 16 dieną, Liepos sode, prie 85 ir Kean gatvių. Prasidės 12 valandą dieną ir tęsis iki vėlai vakare. Rengėjos kviečia Susivienijimo narius ir visus lietuvius ir lietuvaites dalyvauti gegužinėje ir linksmai laiką praleisti tyrame ore.

Sveikatos Skyrius

Šį skyrių, pašvęstą Susivienijimo Lietuvių Amerikoje narių sveikatos reikalams, redaguoja DR. S. BIEŽIS, vyriausias SLA daktaras-kvotėjas, bendradarbiaujant SLA Sveikatos Komisijos nariams ir kitiems lietuvių gydytojams bei sveikatos žinovams.

Rašo Dr. A. J. Gussen, Cicero 50, Ill.

Maisto Įtekmė į Vaikų Dantis

Rodos, kad dantų puvimu gana apsčiai pasinaudoja įvairios firmos, kurios išdirba įvairius dantų miltelius. Jie tuos savo produktus parduoda žmonėms, kad jie valytų dantis, apsaugojimui juos nuo puvimo. Bet šitokia priemonė dantis mažai apsaugojama. Pavyzdžiui, pradinių mokyklų vaikai yra mokomi kaip vartoti dantų šepetuką ir raginami savo dantis valyti du kartu į dieną. Šiam reikalui kas metai yra suvartojama daugybė pastų ir miltelių. Bet ar tas apsaugoja vaikų dantis nuo puvimo? Surinktos duomenys rodo, kad dantų puvimas diena iš dienos didėja.

Gal dar ir šiandien yra žmonių, kurie nėra vartoję nei dantų šepetuko, nei pastų, nei miltelių, o visgi turi sveikus dantis. Dr. Price, kuris praleido daug metų važinėjimui po įvairius pasaulio kraštus, darydamas eksperimentinius tyrinėjimus su maisto skirtingomis rušimis surado, kad dantų puvimo priežastys yra tampriai susiję vien tik su maistu. Jis sako: Žmonės, kurie gyvena ir vartoja daugiau naturališko maisto dalyvių sudarymui kasdieninės dietos, jų dantys didžiumoje yra sveiki, o taipgi ir kitos ligos mažai beturi vietos. Šie faktai kalba patys už save, juos reiktų gerai įsitėmyti ir nepamiršti motinoms, kurios auklėja vaikus. Kad jų vaikų viso kuno kaulų ir dantų sveikata gludi vien tik gerame maiste, kuris yra liuosu, nesukoneveiktu su cheminiais prezervais.

Aplamai imant, ne tik miestuose gyvenantieji vaikai turi kiaurus bei išpuvusius dantis, bet tas pats yra ir su ukininkų vaikais. Mat šiandien, didžiuma ukininkų savo ukio produktus veža bei parduoda miestui, o mieste perka baltą duoną ir baltintus miltus ir įvairiausį skardinėse prezervuotą maistą. Taipgi didžiuma ukininkų vaikų negauna užtenkamai pieno ir kito naturališko maisto, kuris suteiktų jiems reikalingą kiekį vitaminų ir mineralinių druskų.

Apsaugojimui dantų nuo puvimo rupinamasi vos pradėjus vaikams lankyti pradinę mokyklą. Nepaisant to visko, surinktos mokyklų duomenys rodo, kad daugiau negu 95% pradines mokyklas lankančių vaikų jau turi sugedusius bei kiaurus dantis.

Paskutinių dienų nauji bandymai irgi neduoda teigiamų pasekmių. Daug žadėtų, bet mažai ištesėtų. Atlikti bandymai rodo, kad sodium Fluorideso mišinys vartojamas apsaugai vaikų dantų nuo puvimo nepasieks savo tikslo. Įvykę bandymai su vaikų grupėmis pilnai įrodė, kad sodium Fluoride neturi galios sustabdyti bei sumažinti vaikų dantų puvimą. Pasekmės buvo gautos tik ten, kur vaikams buvo nustatyta gera maisto balansuota kasdieninė dieta, o kur nebuvo to padaryta, viskas nuėjo niekais.

Žinoma, kiekvienas bandymas ir eksperimentavimas kainuoja daug pinigų. Ar tokie bandymai daug gelbsti ar ne, tai kitas klausimas. Tą palieku pačiam skaitytojui spręsti. Surinktos statistikos mokyklose rodo visai ką kitą, nes vaikų dantų puvimas plečiasi visu smarkumu. Aiškiai rodo, kad jiems negelbsti nei pastai, nei milteliai, nei šepetuko vartojimas tris sykius į dieną. O priedui to, tiek daug garsinta, reklamuota sodium Fluoride gyduolė irgi nepadarė stebuklo.

Vaistai stebuklų neįvykdys ir dantų neapsaugos nuo puvimo. Vaikų dantų puvimas gludi motinų rankose, nes tas viskas priklauso kaip kudikis yra auklėjamas ir iš kokių maisto dalykų susidaro jo kasdieninė dieta. Atlikti eksperimentiniai bandymai su žemesnės rušies gyvunais pilnai įrodė, kad su maisto pagalba ir jo mainymu galima pagaminti ir prašalinti dantų puvimą.

Argi nelaikas butų pradėti motinoms rupintis savo vaikų dantų sveikata? Yra gerai žinoma, kad nuo blogų, išpuvusių bei vočiuotų dantų gimsta didžiuma įvairių ligų, kaip pas jaunus, taip pat ir pas senus. Kaip senų, taip pat ir jaunų įvairųs širdies sutrikimai, didžiumoj paeina nuo prastų dantų.

Kas lieka daryti, kad apsaugojus dantis nuo puvimo? Viena tik išeitis iš to visko, kad vaikų dantys butų sveiki. Vaikai turi buti auklėjami vien tik tokiu maistu, kuris turi savy visus vitaminus ir mineralines druskas ir vien tik toks maistas suteiks tą viską, ko augančio vaiko kuno kaulai ir dantys išsamiai reikalauja.

Pildomosios Tarybos Suvažiavimo Protokolas ir Atlikti Darbai

PROTOKOLAS

SLA PILDOMOSIOS TARYBOS SUVAŽIAVIMO, ĮVYKUSIO KOVO 1-4 DIENOMIS, 1951 METŲ, SLA CENTRO RAŠTINĖJE, 307 W. 30TH ST., NEW YORK, N. Y.

(Užbaiga)

45. Svarstomas SLA 134 kuopos, Chicago, Ill., organizatorės K. Katkevičienės sumanymas, kad butų atlyginta organizatoriams ir už tokius jų prirašytus naujus narius, kurie išstojo iš organizacijos išbuvę bent 6 mėnesius, bet neišbuvę nariais pilnus metus laiko. Nutarta paaiškinti organ. K. Katkevičienei ir kitiems organizatoriams, kad nustatytose SLA vajų pajamų ir išlaidų sąlygose neįmanoma tokis organizatoriams atlyginimas be sudarymo stambių finansinių nuostolių organizacijai.

46. Svarstomas SLA 38 kuopos iš Brooklyn, N. Y., organizatoriaus J. Aymano prašymas atlyginti jam susidariusias išlaidas už prirašyto aplikanto, kuris išstojo nesumokėjęs už metus laiko. Kadangi brolio J. Aymano prašymas principe yra tokis pat, kuriuo paremtas praeitas nutarimas No. 45-tas, tai suvažiavimas neranda galimu brolio J. Aymano prašymą patenkinti.

47.Svarstomas SLA 196 kuopos organizatoriaus M. Pauparo iš Chicago, Ill., prašymas suteikti jam stambioj sumoj avansą, reikalingą finansavimui jo planojamos veiklos naujame Vajuje. Nutarta paaiškinti broliui M. Pauparui, kad įstatymai draudžia tai daryti ir todel neįmanoma jo prašymą patenkinti.

Aštuntą sesiją prezidentas W. F. Laukaitis uždarė 5 val. po pietų, paskelbdamas, kad devinta sesija prasidės 9:30 val. ryte kovo 5 d., 1951 m., SLA Centro Raštinės patalpose.

SESIJA DEVINTA

Devintą sesiją prezidentas W. F. Laukaitis atidarė 9:30 val. ryte kovo 5 d., 1951 m., SLA Centro Raštinės patalpose, 307 W. 30th St., New York, N. Y. Prezidentas praneša, kad SLA iždininkas K. P. Gugis išvyko į namus ir šiame suvažiavime daugiau nedalyvaus. Sesijoje dalyvauja šeši Pildomosios Tarybos nariai ir sudaro kvorumą.

48. Perskaitytas septintos ir aštuntos sesijų protokolas ir vienbalsiai nutarta protokolą priimti.

49. Kadangi su pradžia šių 1951 metų įėjo galėn SLA konstitucijos pakeitimas užtikrinantis pilną apdraudos sumą naujiems nariams nuo dienos įstojimo į SLA, tad apsaugai pačių narių nutarta, kad įstojanti į SLA nauji nariai sumokėtų bent trijų mėnesių mokesčius kartu su įteikimu aplikacijos SLA narystei ir taip sumokėti mokesčiai turi buti prisiųsti Centrui kartu su aplikacija. Vienok patariama naujai įstojantiems į SLA nariams visus mokesčius sumokėti iš anksto už metus laiko, arba bent už pusę metų, nes tokiu atveju ir patys nariai turės naudą, gaudami nuolaidą apdraudos duoklėse.

50. Emigrantų Komisija: prezidentas W. F. Laukaitis, vice prezidentas P. Dargis ir sekretorius M. J. Vinikas, pateikia raportą, pažymėdami, kad svarstė dar tebesančių tremtyje Lietuvos tremtinių reikalus ir ypatingai atsižvelgė į suteikimą pagelbos atvykimui į Ameriką Klaipėdos Krašto lietuviams tremtiniams. Komisija prašo paremti jos atsišaukimą į Amerikos visuomenę ir į BALFo organizaciją, kad butų suteikiama galimai didžiausia pagelba Klaipėdos Krašto lietuviams tremtiniams atvykti į Ameriką. Ypatingai visu nuoširdumu primename, BALFo vadovybei, kad BALFas yra visų Amerikos lietuvių pastangomis suorganizuota ir palaikoma organizacija, todel jos vadovybės pareiga lygiai rupintis ir Klaipėdos Krašto lietuvių tremtinių gelbėjimu, kaip yra rupinamasi kitų Lietuvos dalių tremtiniais.

SLA Emirgrantų Fondo finansinis stovis yra sekantis:

Spalių 15 d., 1950 m., fonde pinigų buvo	$200.51
SLA 6-tas Apskritys, Chicago, Ill., paaukojo	50.00
Jos. Ambrose, Detroit, Mich., prisiuntė	21.50
K. Jasaitis atmokėjo dalį paskolos	20.00
Dr. Armanavičius atmokėjo dalį paskolos	15.00
Kovo 1 d., 1951 m., fonde pinigų buvo	$307.01
Paskolos atvykusių tremtinių įsikurimui	971.05
Emigr. Fondui priklausanti pinigai viso	$1,278.06

Įnešta, paremta ir vienbalsiai nutarta priimti Emigrantų Komisijos raportą ir jos atsišaukimas į Amerikos lietuvių visuomenę ir priminimas BALFo vadovybei vienbalsiai užgirta.

51. Svarstomas sumanymas remti lietuvių kalbos mokyklų steigimą ir jų išlaikymą. Vienbalsiai nutarta teikti pradinę pagelbą neviršijant $100.00 mokyklai įsteigti ir palaikyti, kuomet steigiama mokykla bus globojama SLA apskričio, ar SLA kuopos, ar kelių kuopų tokiose vietose, kur SLA apskričio nėra, arba jei tokios apylinkės SLA apskritis tuo reikalu nesirupintų.

52. Lietuvių kalbos mokykloms SLA parama bus teikiama Tautos Reikalų Komisijos priežiuroje ir todel visi šiais reikalais prašymai paramos turi buti įteikti Tautos Reikalų Komisijai.

Devintą sesiją prezidentas W. F. Laukaitis uždarė 12:45 val. po pietų, paskelbdamas, kad dešimta sesija prasidės 2 val. po pietų, toje pačioje vietoje.

SESIJA DEŠIMTA

Dešimtą sesiją prezidentas W. F. Laukaitis atidarė 2 val. po pietų kovo 5 d., 1951 m., SLA Centro Raštinės patalpose, 307 W. 30th St., New York, N. Y. Sesijoje dalyvauja šeši Pildomosios Tarybos nariai ir sudaro kvorumą.

53. Svarstoma Tėvynės pirmojo puslapio užpildymas atitinkamais raštais, kad patarnauti Vajaus Komisijos suplanuotiems darbams, kurie sujungti su Tautos Stiprinimo SLA Vajaus veikla. Pasitarus su Tėvynės redaktorium M. L. Vasil, gautas redaktoriaus užtikrinimas, kad bendradarbiaujant Centro štabo nariams, bus galima tinkamais užsibrėžtiems tikslams raštais užpildyti Tėvynės pirmąjį puslapį.

54. Vienbalsiai nutarta suteikti pasveikinimą nuo Susivienijimo Lietuvių Radijo Valandai, palaikomai SLA veikėjų, ponų Minkų, Boston, Mass., kurios 17 metų gyvavimo sukakties atžymėjimui rengiamas koncertas. Šio jubiliejinio koncerto programoje paimti už $20.00 visą puslapį SLA pasveikinimui.

55. Dr. P. Joniko parašytai knygai (Lietuvos kulturos istorijos bruožai) išleidimo galimybėms ištirti komisija: Chicagoje gyvenanti Pildomosios Tarybos nariai praneša, kad nieko galutino raportuoti negali. Nežinant knygos turinio ir neturint SLA Apšvietos Komisijos rekomendacijų, suvažiavimas galėjo tik simpatiškai atsinešti į Dr. Joniko prašymą, paliekant komisiją tolimesniam šio reikalo tyrimui.

56. Vienbalsiai nutarta paskirti $100.00 iš Tautiškų Centų SLA Garbės Nario ir buvusio SLA Daktaro Kvotėjo, Dr. Jono Šliupo biografijai išleisti.

57. Vienbalsiai nutarta ratifikuoti SLA vardu įteiktus vainikus pagerbimui numirusių buvusių Pildomosios Tarybos narių: D-rės Johanos T. Baltrušaitienės, tarnavusios SLA vice prezidento ir daktaro kvotėjo pareigose ir Antano Mikalausko, tarnavusio SLA vice prezidento pareigose. Šia proga pareiškiamas pasigailėjimas, kad negautas laiku pranešimas apie mirtį buvusio SLA daktaro kvotėjo, Dr. Prano Lait-Matulaičio ir todel jo pagerbimui nebuvo įteiktas nuo SLA vainikas. Bet Pildomoji Taryba šiuo reiškia pagarbą velioniui Dr. Lait ir užuojautą jo šeimai, kaip ir velionio A. Mikalausko ir Dr. Baltrušaitienės šeimoms ir giminėms.

58. Svarstoma Attorney General J. Howard McGrath ir Attorney General's Citizenship Program direktoriaus Carl B. Hyatt pakvietimai Susivienijimui, kad prisiųstų atstovybę į Šeštąją Nacionalę Pilietybės Konferenciją, kuri įvyks gegužės 16-20 dienomis, 1951 m., Washington, D. C. Vienbalsiai nutarta, kad SLA atstovybę šioje konferencijoje sudarys visi SLA Pildomosios Tarybos nariai, o dalyvavimo konferencijoje išlaidos bus apmokamos iš Tautiškų Centų. Prezidentas W. F. Laukaitis praneš kvietėjams apie paskirtą SLA atstovybę šiai konferencijai.

59. Perskaitytas ir apsvarstytas SLA 136 kuopos valdybos laiškas. Išsamiai susidėjusią padėtį išanalizavus, vienbalsiai nutarta įgalioti SLA sekretorių M. J. Viniką pateikti SLA 136 kuopos valdybai tinkamą paaiškinimą į jos laiške iškeltą klausimą.

60. Sekretorius M. J. Vinikas raportuoja, kad likvidavosi SLA 178 kuopa, gyvavusi Mt. Greenwood, Ill., turėjusi 49 narius. Bet nesiradus narių tarpe kandidatų užimti kuopos valdyboj vietoms, ypatingai nesant kam tarnauti finansų sekretoriaus pareigose, kuopa turėjo likviduotis, o nariai išsikėlė į kitas artimų apylinkių SLA kuopas.

61. Svarstoma Čiurlionio Ansamblio prašymas, kad SLA imtusi iniciatyvos surengti šiam Ansambliui koncertą Washington, D. C. Nutarta paaiškinti Čiurlionio Ansambliui, kad Pildomoji Taryba neranda galimybių tokį darbą pasiimti ir jį atlikti.

Dešimtą sesiją prezidentas W. F. Laukaitis uždarė 5:45 val. vakare, paskelbdamas, kad vienuolikta sesija prasidės 9:30 val. ryte kovo 6 d., 1951 m., SLA Centro Raštinės patalpose.

SESIJA VIENUOLIKTA

Vienuoliktą sesiją prezidentas W. F. Laukaitis atidarė 9:30 val. ryte kovo 6 d., 1951 m., SLA Centro Raštinės patalpose, 307 W. 30th St., New York, N. Y. Prezidentas W. F. Laukaitis praneša, kad iždo globėja E. Mikužiutė išvyko į namus ir šiame suvažiavime daugiau nedalyvaus. Sesijoje dalyvauja penki Pildomosios Tarybos nariai ir sudaro kvorumą.

62. Svarstoma žurnalo Nemunas redakcijos prašymas paremti šio žurnalo specialio numerio apie Brooklyną išleidimą, kuriame tilps rašinys ir apie SLA. Nutarta atidėti sekančiam Pildomosios Tarybos suvažiavimui šį reikalą aptarti ir išspręsti.

63. Svarstoma savaitraščio Vienybės redaktoriaus prašymas paramos išleidimui specialio Vienybės numerio atžymėjimui 65 Metų Sukakties nuo Vienybės įsikurimo. Nutarta SLA pasveikinimą Vienybei taip reikšmingos jos gyvavimo sukakties proga paskelbti Vienybės jubiliejinėje laidoje, kartu suteikiant paramą $100.00 sumoje.

64. Svarstoma prašymas paramos Lietuvos Bibliografiniam Archyvui išlaikyti Berne, Šveicarijoje. Apsvarsčius nerasta galimu finansinę paramą suteikti, bet nutarta siųsti nemokamai Tėvynę ir pasiųsti šiam archyvui SLA knygyne esančių knygų, kurios butų šios įstaigos pageidaujamos.

65. Svarstomas Lietuvių Rašytojų Draugijos prašymas finansinės paramos. Apsvarsčius, nerasta galimu prašymą patenkinti.

66. Apsvarsčius Common Council for American Unity prašymą finansinės paramos, nerasta galimu prašymą patenkinti.

67. Įnešta, paremta ir nutarta išmokėti sekančios sąskaitos, priduotos šiam suvažiavimui užgirti:

Woodward and Fondiller už aktuarinius darbus	$950.00
Statistical Tabulating Co. už tabuliacijas metiniams raportams	1,180.00
M. K. Williams, viršlaikis prie metinių raportų	116.42
H. Melusky, viršlaikis prie metinių raportų	72.99
G. Anuškevičienė, viršlaikis prie metinių raportų	25.70
P. Bukšnaitis, viršlaikis prie metinių raportų	7.27
S. E. Vitaitis, išlaidos saryšy su šiuo suvažiavimu	25.00
C. J. Kalinauskas, išlaidos dalyvavimo SLA 46-me seime	116.50

68. Svarstomas prašymas paramos išlaikyti Lietuvių Gimnaziją tremtyje, Diepholze, Vokietijoje. Apsvarsčius vienbalsiai nutarta paskirti $100.00 iš Emigrantų Fondo Lietuvių Gimnazijos Diepholze išlaikymui.

69. Pradėjus svarstyti pomirtinių išmokėjimus, įnešta, paremta ir vienbalsiai nutarta pavesti Pildomosios Tarybos išrinktai komisijai aptarti, išspręsti ir išmokėti del techniškų nereguliarumų sukliuvusias pomirtines ir ligoje pašalpas ir priduoti artimiausiam Pildomosios Tarybos suvažiavimui ratifikuoti. Šiam suvažiavimui priduotos ir neišspręstos pomirtinės ir ligoje pašalpos perduotos šiai Pildomosios Tarybos sudaromai komisijai apsvarstyti ir išspręsti. Į komisiją vienbalsiai išrinkta: prezidentas W. F. Laukaitis, sekretorius M. J. Vinikas ir iždininkas K. P. Gugis.

70. Perskaitytas SLA 41 kuopos, Lawrence, Mass., protestas ligoje pašalpų mokėjimo reikalu. Kadangi ligoje pašalpų mokėjimo pertvarkymą nutarė praeitas SLA seimas, tad ir SLA 41 kuopos protestą nutarta perduoti sekančiam SLA seimui.

Vienuoliktą sesiją ir kartu Pildomosios Tarybos suvažiavimą prezidentas W. F. Laukaitis uždarė 12:30 val. po pietų kovo 6 d., 1951 metais.

W. F. Laukaitis,
SLA Prezidentas
Dr. M. J. Vinikas,
SLA Sekretorius

NEPAMIRŠKIM SAVO KALBOS

Lietuvoj galima buvo pragyvent visą amžių ir nemokėt anglų kalbos, nes mes su Anglija nesirubežiavom ir ji buvo mums nereikalinga. Dabar, atvykę į Ameriką, mums negalima apsieit be žinojimo tos kalbos, nes esi panašus į juokingą nebylį. Mokant kalbą, ir darbą galima surasti geresnį ir greičiau, ir butą gaut lengviau, ir nupirkt ką nors pigiau, todėl, savaime aišku, kad kiekvienas stengiasi greičiau pramokt anglų kalbą, bet čia žmogus įpuola į kitą kraštutinumą: šiek-tiek pramokęs, neatboja savo gimtosios kalbos, nemielaširdingai ją darko ar net ir visai vengia ją kalbėt savo šeimoj. Liudna, labai liudna konstatuot, kad tikrų lietuviškų šeimų tarp musų emigrantų, ypač senų, labai mažai yra, o kur, kaip ne šeimoj, kaip augalas iš grudo, imames sultys tolimesniam gyvenimui ir išlaikoma kalba ir praeities papročiai.

Buvau Detroite vienam lietuviškam pobuvy, kur nebuvo nei vieno kitataučio, tuo tarpu, niekas nekalbėjo lietuviškai, visi kalbėjo angliškai. Jaučiausi labai nejaukiai, lyg butau kas tai žemesnio, nes kiti lietuviai net į mane skersavo. Tur but, čia laikoma gerų tonu nekalbėt gimtąja kalba, kuri yra daug grynesnė ir skambesnė už niekurias svetimas kalbas. Jei mes, budami svetur, pažeminti ir užgauti, turim daug karšto noro išlaikyt lietuviškumą, tai pirmiausiai turim išlaikyt savo kalbą, savo tautos sielą.

Mažai kas įdomaujasi savaja literatura ir ją skaito. Vieno vaidinimo antrakte vienuolis pardavinėjo žurnalą. Jis apėjo visą didžiulę salę, prieinant prie kiekvieno, ir nei vienas žmogus, nors iš mandagumo, nenupirko nei vieno numerio. Visi nudavė, kad jo nemato ir negirdi jo šaukiančio balso, tuo tarpu, kaip publika buvo puošniai apsirengusi ir atrodė turtinga.

Kalba atsispindi knygoj, bet išėjimas Amerikoj lietuviškos knygos — yra nepaprastas atsitikimas. Tai yra ne tik liudnas, bet ir tragiškas dalykas, kad lietuvių vaikas neturi lietuviškos knygos, ir tai kur? Amerikoj, turtingiausioj šaly pasauly, kur gyvena apie milijonas lietuvių, o gal ir daugiau. Kokie iš jų bus lietuviai, jei jie nemokės lietuvių kalbos?

Tauta, kuri pameta savo kalbą, ištirpsta ir, kaipo tokia, nustoja egzistuot, todėl, jei norim atkovot nepriklausomą tėvynę Lietuvą, visų pirma turim branginti savo kalbą ir jos nepamiršt.

Sofija Ambrazevičienė.

Įvertina Lietuvių Partizanų Auką už Savo Krašto ir Pasaulio Laisvę

Džiugu konstatuoti, jog lietuvių partizanų aukas, kurias jie moka ne tiktai už savo šalies, bet taip pat už visos Vakarų Europos ir likusio laisvojo pasaulio laisvę, vis daugiau ima įvertinti ir Vakaruose. Be visos eilės jau anksčiau minėtų amerikiečių ir vokiečių spaudos organų, štai šveicarų Neues Winterthurer Tagblatt" No. 160 įsidėjo net spec. vedamąjį, skirtą lietuvių partizaniniam sąjudžiui pavaizduoti ir pagerbti. Panaši informacija, gauta iš lietuvių rezistencinių organų vadovybės, estų rašytojo Schaperio dėka pasirodė taip pat dar keliuose šveicarų dienraščiuose ir buvo pagarsinta per Berlyno ir kt. radiofonus.

Visuose tuose pranešimuose iškeliama ta tyli, bet didvyriška kova, kuri jau daugiau kaip 10 metų vyksta Pabaltijo kraštuose. Informacija apie lietuvių partizanų veiklą pagrįsta pasiekusiu Vakarus pranešimu, gautu iš vyr. lietuvių partizanų bustinės Vilniaus apylinkėse. Pasipriešinimo sąjudis buvo sudarytas,— skelbiama tuose pranešimuose, — jau pirmosios soviet. okupacijos metu, ir vos prasidėjus karui tarp Sov. S-gos ir Vokietijos, jis tuojau smogė, ir jo 90,000 vyrų išvadavo Lietuvą ir pastatė tautinę vyriausybę dar nespėjus vokiečių armijoms užliesti krašto. Toji kova pareikalavo 2,000 gyvybių, bet vokiečiai išvaduotojai, deja, kraštą apgavo. Partizaninio sąjudžio vadas buvo įkištas į Dachau koncentracijos stovyklą, pagrindinis sąjudis buvo priverstas vėl pasitraukti į miškus, kur toliau juos persekiojo SS ir gestapas. Tačiau didžioji partizanų armijos dalis pasitraukė dar į nuošalesnes vietas, ir šitie vienetai tad ir sudaro branduolį dabar tebeveikiančios partizanų armijos. 1945 metais jie turėjo per 40,000 žmonių, tačiau šiandien jų bus apie 6,000—8,000, kurie sudaro vad. Aktyvios rezistencijos narius. Be jų, yra dar pasyvios rezist. narių, kurie gali buti kiekvienu metu mobilizuoti. Visa Lietuva yra padalinta į vietines teritorines partizanų vadovietes, kurių kiekviena turi savo vadovybę. Vyr. vadovybė yra įsikurisi miškuose apie Vilnių. Tačiau nei sovietams, nei sovietinei lietuvių milicijai niekad nėra pavykę išaikinti tą vyr. vadovybės bustinę arba jos ryšius su teritoriniais partizanų vienetais, nekalbant jau apie jų slapta palaikomus ryšius su Estija, Lenkija, Ukraina ir net Vakarų Europa, nors to ryšio palaikymas pareikalauja ir sunkių kraujo aukų.

Kiekvienas lietuvis partizanas dėvi seną, lietuvių kariuomenės uniformą ir niekad gyvas nepasiduoda į nelaisvę. Kiekviena diena pradedama malda, prie jų yra prisidėję nemaža į miškus pabėgusių kunigų; miškuose jie taip pat turi savo karines mokyklas. Ginklai yra daugiausia vokiečių palikimo, bet dabar pamažu pereinama prie rusiškų modelių. Ypač sunku su šaudmenimis ir maistu, todėl padažnėjo karinių sandėlių ir sovchozų "rekvizicijos". Lietuvos partizanai į savo eiles nepriima jokių dezertyrų, svetimų tautybių buv. karo beleisvių arba nepatikėtino elemento iš nelietuvių tarpo. Tie laikai, kada — kaip 1947 m. — 800 lietuvių laikėsi prieš 2 sovietų divizijas, yra jau praėję. Dabar žmonės ypač taupomi. Dabartiniai tos partizanų armijos tikslai yra suvedami į 3 pt.: 1) kliudyti bolševikams siekti visų politinių tikslų, 2) informuoti vietos gyventojus apie tikrą dalykų padėtį ir 3) dokumentuoti visa, kas Sovietų nuo 1944 metų Lietuvoje buvo ir tebėra daroma. Toji partizanų armija, kaip kad pažymi šveicarų dienraščiai, yra tikros Vakarų akys ir ausys už geležinės uždangos. Jų statute išreikšta, visa, kas yra gražiausia ir tauriausia iš Vakarų krikščioniškosios kulturos kariuose. Tiesa, laisvasis pasaulis jiems nieko negali padėti. Tačiau jo pareiga yra apie juos žinoti, nes tuo budu jis galės geriau įvertinti ir savo paties buities vertybes, kurioms kolkas dar negresia bent tokia akivaizdi drėsmė.

E.

Išėjo "Technikos Žodžio" Num. Penktas

Gavom "Technikos Žodžio", leidžiamo Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos Chicagoje mėnesinio laikraščio numerį penktą už rugpiučio mėnesį. Jame telpa naudingų straipsnių inžinieriams ir architektams pasiskaityti. Prof. J. Šimoliunas rašo: Pasaulio Lietuvių ir Architektų Sąjungos veiklos apžvalga; Vladas Švipas — Forma Architekturoje; K. Kaunas — Naujoviškos gyvenamųjų namų konstrukcijos; G. Andriušaitis — Musų veiklos opiais klausimais. Taipgi telpa techniškoji apžvalga, leidiniai ir recenzijos, ir daug kitų trumspesnių straipsnių, naudingų inžinieriams ir architektams pasiskaityti.

Patartina inžinieriams ir architektams įsigyti mėnesinį laikraštį "Technikos Žodis". Jo kaina metams $2.00, pusei metų $1.00. Redakcijos adresas: G. J. Lazauskas, 2419 W. Potomac Avenue, Chicago 22, Ill. Administracijos adresas: K. Bertulis, 1616 So. Christiana Avenue, Chicago 23. Ill. Pavienis numeris 25 centų.

So. Boston, Mass.

Mirė Ilgametis Bostono Gyventojas

Šių metų rugpiučio mėn. 11 dieną mirė Povilas Karvelis, ilgametis Bostono gyventojas, sulaukęs virš 80 metų amžiaus. Palaidotas rugpiučio 14 dieną su bažnytinėmis apeigomis Kalvarijos pakinėse. Velionis buvo rimto budo žmogus ir sulig išgalės prisidėdavo prie kiekvieno naudingo darbo, dirbamo Lietuvai ir lietuviams.

Prieš 35 metus, kada musų mieste buvo organizuojama bendrovė laikraščiui "Ateitis" leisti, velionis Karvelis buvo vienas tos bendrovės akcininkų, nes jam rupėjo lietuvybės reikalai. Taipgi jis pinigiškai prisidėdavo prie Lietuvos laisvinimo ir kitus lietuviškus darbus paremdavo. Jis buvo vienas senesnės kartos rimtųjų veikėjų. Tiesa, paskutiniais keliais metais del silpnos sveikatos buvo pasitraukęs iš viešojo veikimo, bet kartas nuo karto tekdavo jį mayti svarbesniuose parengimuose.

Vietinis.

Amerikos Lietuvių Veikla

New York, N. Y.

LANKĖSI REDAKCIJOJ

Rugpiučio mėn. 28 dieną redakcijoj ir centre lankėsi Antanas J. Matulevičius ir Juozas T. Zdunskis iš Erie, Pa. Brolis Matulevičius per daug metų Susivienijimo 216 kuopoje eina pirmininko pareikas, taipgi jis praeitus kelis vajus buvo kuopos organizatorium ir įrašė daug naujų narių į Susivienijimą. Brolis Zdunskis yra ilgametis tos pat kuopos finansų sekretorius. Jiedu atostogų metu buvo nuvykę į Paterson ir kitus New Jersey valstijos miestus aplankyti savo gimines ir draugus, tai ta proga atvyko New Yorkan ir aplankė savo organizacijos organo redakciją ir centrą.

Su gerbiamais musų organizacijos veikėjais plačiai pasikalbėta apie dabar einantį vajų naujų narių gavimui ir kitais organizacijos reikalais. Jie aplankę kai kurias žymesnes vietas New Yorke, tos pat dienos popietį išvyko į namus. Pakeliui dar sustos Wilkes Barre, Scrantone, Pittstone, Mahanoy City ir kituose Pennsylvanijos miestuose, kur gyvena jų giminės ir draugai.

Mes linkime musų organizacijos veikėjams linksmai praleisti atostogas ir laimingai sugrįžti prie savo kasdieninių pareigų.

ATOSTOGAUJA SLA VASARNAMĮ

Šiuo metu Susivienijimo vasarnamį atostogauja šie Susivienijimo nariai ir įžymus lietuvių veikėjai: biznierius p. Pupkis iš Ozone Park, N. Y., ponai Karlonai ir ponai Grigučiai iš New Britain, Conn., ponai Krauzliai iš Pittston, Pa., ponai Pėstininkai iš Woodhaven, N. Y., ponia Pajaujienė su dukrele iš Brooklyn, N. Y., ponai Glei ir Dabits iš Bayonne, N. J., ponai Varnai iš New York, N. Y.

Jie visi smagiai laiką leidžia gražiame kurorto pajury.

SVEIKINA IŠ ATOSTOGŲ

Panelė Alvina Baltrukoniutė, iš Cleveland, Ohio, atostogas leidžia važinėdama po Naująją Angliją ir mano pasiekti Kanadą. Iš Bostono ji prisiuntė Tėvynės redaktoriui sveikinimus ir sako, kad jai patinka važinėti po gražiasias Naujosios Anglijos vietas, apžiurėti istorinius pastatus ir pamatyti apylinkes.

So. Boston, Mass.

RADIO ŽINIOS

Lietuvių Radio Korp. kviečia visas lietuves moteris dalyvauti pirmam "Mrs. Lithuania of N. E." konteste, kuris įvyks Lietuvių Radio Korp. metiniame Piknike Po Stogu ir Gražuolės Baliuje, sekmadienį, rugsėjo 23 dieną, Brockton Fair Grounds, Brockton, Mass.

Šių metų gražuolė "Miss Lithuania of N. E." panelė Laima Valickaitė iš So. Bostono įteiks pirmai "Mrs. Lithuania of N. E." bukietą gėlių ir kitų dovanų. **Rep.**

Brockton, Mass.

Žemės Ukio Pramonės Paroda

Kaip visuomet, taip ir šiais metais Brocktone įvyksta Žemės Ukio ir Pramonės paroda Brockton Fair plote. Lietuviams ši paroda tuomi įdomi, kad Brocktono lietuviai ten turi savo Lietuvišką Bakužę, kurioje kas metai ruošia lietuvišką liaudies meno ir rankdarbių parodą. Šiais metais paroda bus nepaprastai įdomi ir turininga, nes iš Kanados atvyksta garsi dailininkė p. Tamošaitienė su gražiais lietuviškais audiniais, kaip tautiniai kostiumai, juostos ir kit. Reikia nepamiršti, jog dailininkė Tamošaitienė yra laimėjusi Kanados rankdarbių parodoj pirmą vietą. Be to, paroda bus turininga gintarais, medžio ir odos dirbiniais.

Lietuvių diena bus rugsėjo 9 dieną, 3 valandą po pietų. Bus lietuviškas programas, kuris susidės iš kalbų, dainų ir šokių, tad prašome visus dalyvauti. Taipgi bus valgykla su lietuviškais valgiais ir gėrimais.

Rugsėjo 9 dieną lai visi keliai veda į Brocktono fėrus. Iki pasimatymo parodoje.

Komisijos Narys.

Brooklyn, N. Y.

DARIUI GIRĖNUI PAMINKLO IŠVAIZDA

Kaip jau buvo pranešta spaudoje, kuomet paminklo statymo komisija ruošėsi vykti į New Yorko miesto Parkų Įstaigą prašyti tinkamesnio paminklo musų lakunams Dariui ir Girėnui.

Taigi, birželio 27 dienos ryto metą kviesti ir nuskirti asmens renkasi prie Parkų Departamento namo New Yorke, pribuvo: prelatas Jonas Balkunas, komiteto pirmininkas Jonas Šaltis, vice pirmininkė Bronė Spudienė, dailininkas A. Gilmanas ir finansų sekretorius advokatas Steponas Briedis, Jr.

Parkų komisionieriaus p. Robert Moses atstovas p. Cormier, mandagiai mus priėmė puošniam pasitarimo kambaryje. Apžiurėjęs musų dailininkų pateiktus paminklui piešinius pastebėjo, jog kiekvienas iš šių kurinių pastatyti kainuotų iki $20,000.00, ir pasiulė priimti žemą paminklą su vėliavos stiebu (flagpols), kurio pastatymas nei pusę tos sumos nekainuotų, žinoma pagal skonį ir išdirbystę.

Šio paminklo atvaizdas tokis: 6 pėdos taip ir taip pločio prie grindinio, pastalis kiek siauresnis — 4 pėdų aukščio pališiuoto granito, gali buti keturkampis, apvalus, kampuotas ar trikampis, ant vieno šono telpa užrašai iškalti į granitą arba ant metalinės toblytelės. Iš šio kamieno išeis apvalas 45 pėdų aukščio plieninis stiebas, kurio viršunėje plėvėsuos Amerikos vėliava, o svarbiuose įvykiuose ir Lietuvos vėliavą butų galima iškelti greta amerikoniškos (su gautu leidimu). Šios rušies paminklas reikštų simbolį ne vien lietuviui, bet kiekvienam praeiviui ir plačiai miesto apylinkei.

J. Š.

San Diego, California

Mes Pradėjome Rankioti Vietinius Lietuvius

Neseniai čia buvo surengta šokėjų programa, kurią išpildė atvykę iš Los Angeles šokėjai, dauguma naujakurių ir buvo gražus parengimas, dalyvavo apie 100 lietuvių, tai buvo stebėtina, kad tiek daug susirinko. Po to mums atėjo mintis sutraukti juos į vieną kokią nors organizaciją, ir mes 5 tame parengime pradėjome ieškoti lietuviškų pavardžių, kad galėtumem sušaukti susirinkimą. Tad musų pastangomis pirmas susirinkimas įvyko liepos 15 dieną, į kurį atsilankė 11 asmenų, priskaitant 2 kunigus — kun. Bartušką ir kun. Cyvą, ir pradėjome susirinkimą ir išrinkome valdybą: pirm. Vladą Hriškevičių, vice pirm. Juozą P. Yuraitį, iždin. Juozą Ceiplį, sekretoriaus vietą užėmė Juraitis.

Nutarta mėnesiui mokėti po 50 centų nariui. Svarstyta kokiais tikslais mes remsime savo veiklą. Buvo įvairių pasiulymą (jų niekad netruksta). Taip mes susipažinome, pasikalbėjome, maloniai laiką praleidome ir nusprendėme sekantį susirinkimą laikyti rugpiučio 12 dieną ponų Petrauskų gyvenamoje vietoje, ant Mount Helex, labai gražioje vietoje, Avacado sode.

Čia ir susirinkome aukščiau paminėtą dieną 10 asmenų, kurių tarpe penki buvo nauji ir penki dalyvavę praeitame susirinkime. Gavome žinią, kad pirm. Vladas Hriskevičius persikelia gyventi į Los Angeles apylinkę. Ponai Hriskevičiai atvyko iš tremties, Mažosios Lietuvos Klaipėdos.

Del tos priežasties šiame susirinkime pirmininkavo vice pirm. J. P. Yuraitis, o sekretorium išrinktas Pranas Durkevičius (Dureck), kuris vedęs su kikataute, todel susirinkimus laikome angliškoj kalboj, kas daugeliui lietuvių nepatinka, bet jie prisitaiko prie aplinkybių.

Susirinkę lietuviai turi gerus norus ir energijos, bet jų didžiuma jau virduramžiai. Tiesa, yra ir jaunesnių, bet iš jų negalima tikėtis perdaug.

Šiame susirinkime svarstėm ir priėmėm tvarkos eigą (by laws). Nusprendėme užvardinti Amerikos Lietuvių Draugija (Lithuanian American Society of San Diego). Taip pasikalbėję sau linksmai, nusprendėme susirinkti toj pačioj vietoj rugsėjo 9 dieną. Gal turėsime ir užkandžių po susirinkimo.

Čionai yra apie 30 lietuvių ar kiek daugiau, bet nėra jokios organizacijos, tai visi pakrikę nežino vienas kito. Kiek aš esu patyręs, tai mes esam tik trys SLA nariai: Mr. ir Mrs. Pranas Raškinis ir Juozas P. Yuraitis.

Dabar San Diego mieste oras nešiltas ir labai gražus, tik mažai vandens, o juros aplinkui. **J. P. Yuraitis.**

Paieškojimai

Baužys (Bovžys) Kazimieras.

Bernotas Vladas, iš Stanelių kaimo, Gruzdžių vals., Šiaulių apskr.

Bovžys (Baužys?) Kazimieras.

Dvužaskaitė Fruzina, nuo Poviunėlių.

Kontrimaitė Bronė, atvykusi iš Apraudės kaimo, Rietavo vals., Telšių apskr.

Marozaitė Anelė, iš Tauragės m.

Martišius Juozas, iš Šuopių kaimo, Sintautų vals.

Mielinskas (Molinskis) Antanas, Jonas ir Vincas.

Naujalis Povilas, iš Šlavantų kaimo, Šventežerio vals., Seinų apskr.

Palionis, iš Vičiunų kaimo, A. Panemunės vals., Kauno apskr.

Povilonis Juozas ir Stasys, abu vedę Tamokaitytes.

Savukynas Antanas, iš Paveliuonės kaimo, Šventežerio vals., Seinų apskr.

Stankevičius, iš Mardosų kaimo, Balbieriškio vals., Marijampolės apskričio.

Survila, iš Šaltupio kaimo, Daugėliškio vals., Švenčionių apskr.

Tamokaitytės (dvi), ištekėjusios už Juozo ir Stasio Povilonių (Povilonis).

Tuskenis Jonas ir Petras, iš Šiaulių kaimo, Anykščių vals.

Žakevičius Juozas ir Petras, iš Jovaišių kaimo, prie Leipalingio.

Žuvelė Petras, iš Gudžiunų kaimo, Kedainių apskr.

Ieškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsiliepti į:

CONSULATE GENERAL OF LITHUANIA,
41 West 82-nd Street,
New York 24, N. Y.

Iš Duminės Lušnelės

Nauja Eilėraščių Knyga

Praašė K. B. Kraučiunas

Knyga 124 puslapių. Telpa autoriaus atvaizdas ir 96 juokingi eilėraščiai. Norinti įsigyti prisiųskite užsakymą ir $1.00 adresuodami:

K. J. PAULAUSKAS
131 Grand St.,
Brooklyn 11, N. Y.

Radio Žinios
So. Boston, Mass.

Lietuvių Radio Korp. programa ateinantį sekmadienį per stotį WHEE (1090 kilocycles) nuo 9:30 iki 10:30 valandą ryte bus sekanti:

1—Falcons orkestra
2—B. Brazdzionis iš Worcesterio skaitys paskaitą "Tautos Šventė ir Išeivis"
3—Dainos
4—Magdutės Pasaka.

Po programos prašome parašyti laiškelį ar atvirutę į stotį WHEE, Lithuanian Program, 35 Court Street, Boston, Mass., o biznio reikalais rašykit ofiso adresu: 502 E. Broadway, So. Boston, 27, Mass. Ačiu.

Steponas Minkus.

SLA Pagalbos Ranka

Savaitinė atskaita išmokėtų pomirtinių ir ligoje pašalpų

Čekiai Išrašyti ir Pasiųsti Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Prezidento ir Iždininko Pasirašymui Rugsėjo 1 Dieną, 1951 Metų

Išmokėtos pomirtinės

IGNAS ZARNAUSKAS, 7 kp., Pittston, Pa., gimęs rugsėjo 12, 1892 m., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė spalio 12, 1919 m., mirė rugpiučio 20, 1951 m. Velionio moteriai, Marei Zarnauskienei, pomirtinės išmokėta ---------- $1,000.00

ELENA PIKUNIENĖ, 204 kp., Tamaqua, Pa., gimus rugpiučio 29, 1897 m., Shenandoah, Pa. Prie SLA prisirašė gruodžio 31, 1933 m., mirė rugpiučio 14, 1951 m. Velionės vyrui, Juozui Pikunui, pomirtinės išmokėta ---------- $600.00

MATEUŠAS AUGUSTINAITIS, 113 kp., Thompsonville, Conn., gimęs rugsėjo 19, 1876 m., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė spalio 1, 1932 m., mirė rugpiučio 10, 1951 m. Velionio moteriai, Onai Augustinaitienei, pomirtinės išmokėta ---------- $300.00

JUOZAS AUŠTRA, 246 kp., Plymouth, Pa., gimęs kovo 15, 1863 m., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė gegužės 25, 1910 m., mirė rugpiučio 13, 1951 m. Velionio sunui, Kaziui Auštra, pomirtinės išmokėta ---------- $300.00

SIMAS PAGEGALA, 211 kp., Mahanoy City, Pa., gimęs liepos 29, 1893 m., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė sausio 6, 1920 m., mirė rugpiučio 2, 1951 m. Velionio moteriai, Elenai Pagegalienei, pomirtinės išmokėta ---------- $300.00

JUOZAS PAVILIONIS, 109 kp., Chicago, Ill., gimęs gruodžio 24, 1880 m., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė kovo 4, 1928 m., mirė liepos 21, 1951 m. Velionio moteriai, Teofilei Pavilionienei, pomirtinės išmokėta ---------- $150.00

ANTANAS DIČKUS, 142 kp., New Haven, Conn., gimęs birželio 13, 1888 m., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė liepos 13, 1916 m., mirė liepos 27, 1951 m. Velionio moteriai, Josephine Dičkus, pomirtinės išmokėta $106.00

Viso ---------- $2,756.00
Nuo pradžios šių metų bendrai viso ---------- $109,410.45

Išmokėtos ligoje pašalpos

J. SABALAUSKAS, 13 kp., Minersville, Pa. Sirgo 3 savaites ir 5 d.	$34.50
A. WALACE, 23 kp., Shenandoah, Pa. Sirgo 8 s.	78.00
M. SABECKAS, 29 kp., Westville, Ill. Sirgo 8 s.	36.00
D. MAŽEIKA, 87 kp., Omaha, Nebr. Sirgo 6 s.	30.00
S. DZVIRKALIENĖ, 113 kp., Thompsonville, Conn. Sirgo 8 s.	36.00
I. KAVALIAUSKAS, 126 pav. kp., New York, N. Y. Sirgo 8 s.	36.00
J. SABUTIENĖ, 130 kp., Livingston, Ill. Sirgo 8 s.	24.00
M. BERTULIENĖ, 130 kp., Livingston, Ill. Sirgo 8 s.	36.00
A. UŽDAVINIS, 131 kp., Norwood, Mass. Sirgo 8 s.	54.00
A. JAZELIUNIENĖ, 248 kp., So. Norwalk, Conn. Sirgo 8 s.	36.00
J. KRAUČIUNIENĖ, 260 kp., Chicago, Ill. Sirgo 8 s.	36.00
S. RUPEIKIS, 285 kp., Linden, N. J. Sirgo 1 s. ir 4 d.	20.00
W. SCHNEIDER, 320 kp., London, Ont., Canada Sirgo 8 s.	72.00
J. JUODINIS, 211 kp., Mahanoy City, Pa. Sirgo 8 s.	54.00
Viso	$576.50
Nuo pradžios šių metų bendrai viso	$31,727.00

M. J. VINIKAS,
SLA sekretorius.

SLA VASARNAMIS

128 S. Maine Avenue
(Boardwalk and Oriental Ave.)
ATLANTIC CITY, N. J.

Telephone 5-9963

ĮRENGTAS SUSIVIENIJIMO NARIŲ, JŲ ŠEIMŲ IR DRAUGŲ SVEIKATOS, POILSIO BEI ATOSTOGŲ TIKSLAMS

SLA namas yra Atlantiko jurų krante prie "BOARDWALK" ir yra tik keleto kvartalų atstume nuo pasilinksminimų centrų. Namo įrengimas atatinka vidutiniai geresnės rušies viešbučiui.

Kiekviename kambaryje yra įvesta karštas ir šaltas vanduo. Svečiai atvykę su šeimomis atostogauti ar pasilsėti, kuriems nepatogu valgyti restoranuose, gali naudotis moderniška virtuve pačiam name.

Kadangi kambarių skaičius yra nedidelis, tai svečiai norinti apsistoti šiame name, prašomi nevilkinant užsisakyti kambarius iš anksto. Atvykusiems be rezervacijų pasistengsime vietas surasti kituose viešbučiuose, jei nebutų vietos SLA name.

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA, 307 W. 30th St., New York 1, N. Y.

Prašau rezervuoti man SLA Vasarnamyje, 128 S. Maine Ave., Atlantic City, N. J., žemiau nurodytos kainos kambarį:

Vardas .....

Adresas .....

Miestas .....

Kiek asmenų ..... Kiek kambarių .....

Vienam asmeniu kambarys $2.50, $3.00, $3.50 ir $4.00 už dieną.

Dviem asmenims, viename kambaryje $4.00, $5.00, $5.50 ir $6.00 už dieną.

Daugiau kaip dviem asmenims kambaryje pridėti po $7.00 už savaitę nuo kiekvieno asmens.

Atvyksiu ..... d., 1951 m. Kurią valandą .....

Kambarį busiu užėmęs ..... savaites ir ..... dienas.

Parašas .....

SLA _____ kuopos narys.

SHALINS
(Shalinskas)
FUNERAL HOME
84-02 Jamaica Ave.
(at Forest Parkway Station)
Woodhaven, N. Y.

Suteikiam garbingas laidotuves. Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.

Laidotuvių Direktoriai:
F. W. SHALINS IR
J. B. SHALINS
Tel. VIrginia 7-4499

JOHN NAGHTEN & CO.
ESTABLISHED 1868, INSURANCE
1903 Insurance Exchange, Chicago, Illinois

AR ŽINOTE KĄ RAŠO

"KELEIVIS"

AR ŽINOTE, kodėl vieni jį giria, kiti keikia, bet visi mėgsta jį skaityti?

"KELEIVĮ" žmonės mėgsta del to, kad jis niekam nepataikauja ir nesibijo teisybės skelbti.

Žmonių mulkintojus ir apgavikus jisai lupa be jokio pasigailėjimo.

Be to, jame rasi visokių patarimų, gražių eilių, įdomių paveikslų ir žinių iš viso pasaulio.

Kainuoja tik $3.00 metams. Adresas toks:

KELEIVIS

636 Broadway, So. Boston 27, Mass.